

13 Ιουλίου 2016

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΜΠΑΜΠΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Η πολιτική... αυταπάτης γέννησε τη νέα ύφεση

ΠΟΛΙΤΙΚΗ 03.06.2016

ΕΠΙΧΕΤΡΕΣ: ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Ανακοινώθηκαν χθες από το σοβαρότατο Ιδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) οι μηνιαίοι δείκτες γι' αυτό που μας αρέσει να αγνοούμε, κατά κανόνα, αν και όλοι συμφωνούν στο τέλος: το κλίμα στην οικονομία. Ο δείκτης καταρτίζεται με τους ίδιους όρους σε όλα τα κράτη της Ενωσης. Γενικότερα, οι δείκτες κλίματος είναι σημαντικοί φαροδείκτες των οικονομικών προοπτικών, σε Δύση και Ανατολή. Μόνον στην Ελλάδα αγνοούμε τη σημασία του.

Να σας θυμίσω ότι είναι ο δείκτης αυτός που πρώτος φανέρωσε πως κάτι δεν πηγαίνει καθόλου καλά στην οικονομία. Πράγματι, τον Μάρτιο του 2009 το «κλίμα» είχε ήδη πέσει στο 74,4 που ήταν το χαμηλότερο σημείο αφότου ξεκίνησε η «κατασκευή» αυτής της ένδειξης. Αξίζει να σημειώσετε ότι ο ίδιος δείκτης για την Ευρωζώνη βρέθηκε την ίδια χρονική στιγμή στο χαμηλότερο σημείο, δηλαδή στο 70 με μέσο όρο το 100 για την περίοδο 1990-2015.

Τον Μάιο που μας πέρασε, λοιπόν, το οικονομικό κλίμα βούτηξε στο 89,7. Είχε φτάσει στο 104,1 που ήταν το υψηλότερο σημείο από τότε που ξεκίνησε η ύφεση, τον Ιούνιο του 2014.

Η εξέλιξη αυτή είναι συνεπής με εκείνη που δείχνουν τα στοιχεία του ακαθάριστου προϊόντος (ΑΕΠ). Πράγματι, μεταξύ των αρχών του 2014 και μέχρι και το πρώτο εξάμηνο 2015, επί έξι συνεχόμενα τρίμηνα, δηλαδή για 18 μήνες ή 1,5 χρόνο η οικονομία είχε γυρίσει σε θετικό έδαφος.

Ακολούθησε η γνωστή σε όλους μας νέα ύφεση. Από το καλοκαίρι 2015 και μέχρι και το πρώτο τρίμηνο 2016, για το οποίο έχουμε στοιχεία, βρισκόμαστε ξανά σε ύφεση. Αν προσθέσουμε και το δεύτερο τρίμηνο 2016, στο οποίο αναμένεται περαιτέρω μείωση του ΑΕΠ, θα μετράμε 4 τρίμηνα καθόδου ή 12 μήνες ή έναν ολόκληρο χρόνο απομείωσης της ικανότητας της χώρας να δημιουργεί νέο εισόδημα. Στην καταστροφή αυτή πρέπει να προστεθεί η απώλεια όσων θα είχαμε επιτύχει αν η ανάκαμψη συνεχιζόταν.

Ορισμένοι δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν με ρεαλισμό και χωρίς περιστροφές την αιτία αυτής της ανατροπής. Ακόμη κι όταν ομολογούν την καταβύθιση που θα φέρουν οι νέοι φόροι, γενικολογούν λέγοντας ότι η νέα ύφεση αποτελεί συνέχεια της οκταετούς ύφεσης. Η ιδέα που υποκρύπτεται είναι ότι η επανάληψη των μνημονιακών πολιτικών είναι υπεύθυνη για την επιστροφή στην ύφεση.

Στην πραγματικότητα, όμως, η ύφεση που διανύουμε οφείλεται αποκλειστικά στις πολιτικές αποφάσεις που ελήφθησαν αρχικώς μετά τις Ευρωεκλογές 2014 και κυρίως μετά την επικράτηση Τσίπρα τον Ιανουάριο 2015.

Η νέα ύφεση του 2016 έχει καθαρότατες πολιτικές αιτίες. Δεν σημαίνει αυτό πως δεν υπήρχαν σοβαρά προβλήματα και «ουρές» περιοριστικής πολιτικής προτού αναλάβει ο σημερινός πρωθυπουργός. Είχε όμως την ευκαιρία να αντιμετωπίσει την κατάσταση που παρέλαβε σε περιβάλλον ανόδου του ΑΕΠ. Επρεπε, όμως, να φροντίζει για τη βελτίωση του κλίματος αντί να το καταστρέφει αυταπατώντας.